

Tiedon laatukehikko -hankkeen Laajan projektiryhmän (=TIHA TP3 hankeryhmän) tapaamismuistio

Aika: Torstaina 18.2.2021 klo 9.00-12.00
Paikka: Teams
Läsnä: Essi Kaukonen (TK), Anssi Kaarna (Tulli), Virpi Hotti (VK), Arto Latukka (Luke), Jaana Lehtilä (Vero), Markus Maunula (DVV), Sini Slotte (DVV), Susanna Summa (Tulli), Elina Yli-Luukko (MML), Antti Jakobsson (MML), Mervi Haakana (TK), Noora Seppä (TK), Jarmo Ranki (TK), Päivi Krzywacki (TK), Jennika Leino (TK) ja Outi Ahti-Miettinen (TK)

1. Tapaamisen avaaminen

Pilotoijille kohdistetun tapaamisen teemana on mittareiden kehittäminen. Tilaisuus avattiin kokoukseen osallistujien esittäytymiskierroksella. Pilotointivaiheeseen osallistuu myös henkilöitä, joille projekti ja sen aiempi työ ei ole vielä tuttua. Pilotointia ja mittareiden kehittämistä kohtaan löytyi laajalti kiinnostusta.

2. Laatuksiteerien mittariehdokkaita maailmalta

Essi Kaukonen, Antti Jakobsson ja Jennika Leino kertoivat laatumittariehdokkaista seuraavista lähteistä:

- ISO SQuaRE standardiperhe: ISO 25024 mittarit
- Paikkatiedon laatumittarit ISO 19157 standardissa
- Norjan katalogin tietoaaineistojen laatumittarit
- FAIR-periaatteiden mittarit
- Esimerkkejä laatumittaripohdinnasta

Keskustelussa pohdittiin muun muassa sitä, mitkä ovat dataan ja mitkä metadataan kohdistuvia kriteereitä. Metadatatietoa kaivattiin selkeämmin näkyviin. Tällaisen jaon tekeminen voisi helpottaa sen pohdintaa, minkälaista dataa ja minkälaista metadataa halutaan.

Vaikuttavuus ja asiakaspalaute keskusteluttivat myös. Näiden katsottiin menevän yleensä termin käytettävyys alle ja olevan tällä hetkellä subjektiivisia arvioita. Käytettävyyden mittaamisella on myös vahva linkki ympäristöön ja palveluun, jossa tietoaaineistoa käytetään, minkä takia siihen sekoittuu muitakin kriteereitä. Puheenvuoroissa todettiin, että käytettävyyden mittaaminen tähtiluokituksella ja vapaalla palautekentällä voisi olla yksi vaihtoehto ja voisi periaatteessa olla mukana myös laatuksiteereissä.

Keskusteluissa katsottiin myös askel pidemmälle riskienhallinnan suuntaan. Pohdittiin, miten arvioida virheen vakavuus ja mitoitus sekä miten huomioida todennäköisyyksiä ja toimia, kun havaitaan analysointia vaativa tilanne.

Kiinnostusta löytyi myös tarkempaa ISO25024-standardin mittareiden esittelyä kohtaan. Jennika Leino ottaa yhteyttä kiinnostuneisiin.

3. Sammion käyttö ja mittareiden kehittäminen 1 vaiheessa

Noora Seppä kertasi tiistaina esiteltyt 1. pilotointivaiheen työstötavat ja dokumentit. Tämän jälkeen keskusteltiin mittareiden kehittämisessä käytettävän mittarisammion rakenteesta ja työskentelyperiaatteista tarkemmin.

Keskusteluissa nousi esille mm. seuraavia ajatuksia:

- Mittareista tulee olemaan erilaisia näkemyksiä ja tuleekin varmistaa, että tämä näkyy. Eli pidetään mittareiden lisäämisen ja kommentoinnin kynnyksensä alhaisena, mutta sammioista ei saa poistaa mitään.
- Mittarit voivat kohdistua johonkin yhteiseen masterdataelementtiin, esim. kunta-aineistokoodit, joiden yhteinen laadun varmistaminen tulee huomioida. Tällaiset havainnot voisi lisätä ”muuta huomioita” kohtaan tai yhteiset datakohdeluokat näkyisivät sammiossa erikseen. Taustalla vaikuttaa se, että määrätyn tyyppisille tietoaaineistoille tulisi luultavimmin olla aina samat laatumittarit. Nyt tässä työssä edetään alhaalta ylöspäin ja jokainen keksii itse mittareita, jotka sitten yhdistetään. Toinen vaihtoehto olisi ollut lähteä katsomaan, mitä yhteisiä elementtejä on. Yhtenä mahdollisuutena nähtiin potentiaalisten, yhteisten tietoelementtien kerääminen erilliseen dokumenttiin.
- Ehdotettiin ainakin koneluettavuuden ja oikea-aikaisuuden mittareiden työstämistä yhdessä.

Lopuksi todettiin, että sammion rakenteen toimivuus pystytään toteamaan vasta käytännön työssä, joten tulee olla valmius muokata sammiota myös matkan varrella.

4. Pilotoinnin yhteistyö jne.

Mervi Haakana esitti suunnitelman yhteistyön muodoista ja ensimmäisen vaiheen aikataulusta, joka sijoittuu ajalle 16.2. - 18.3. Suunnitelmaa pidettiin hyvänä, vaikkakin aikataulun todettiin olevan tiukka. Todettiin, että työtä rajaamalla pystytään vaikuttamaan aikataulussa pysymiseen. Mittaristosta tarvitaan kuitenkin ehdotus toisen vaiheen aloitukseen torstaina 18.3., joten aikataulu ei tältä osin joustaa.

5. Seuraava tapaaminen

Seuraava tapaaminen pilotointiin liittyen on 18.3.2021 työpaja, jossa käsitellään laatumittariehdokkaat.

Jakelu:

Tiedon laatukehikko TiHA TP3 Teams-työtila sekä Tiedon laatukehikko verkkosivusto